

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 38P/142/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123401513
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Krajčovicová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6123401513.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom JUDr. Zuzanou Krajčovicovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky: C. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, D., právne zast. KUBINEC & PARTNERS advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Skuteckého 6, Banská Bystrica, IČO: 36 851 574 a otca: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. D., F. G. E. G. H. I. XX, J., o zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 29.09.2023 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca na zníženie výživného na maloleté dieťa. Otec vo svojom návrhu uviedol, že žiada znížiť povinnú výšku výživného voči maloletej na zákonné minimum z dôvodu, že je nezamestnaný a bez možnosti príjmu.

2. Dňa 19.10.2023 bolo súdu doručené vyjadrenie matky, ktoré podala prostredníctvom jej právneho zástupcu. Matka vo svojom vyjadrení uviedla, že s podaným návrhom otca nesúhlasí a prípadné vyhovie návrhu otca by bolo v hrubom rozpore so záujmami maloletej. V súčasnosti maloletá navštevuje Materskú školu v Badíne. Pravidelné mesačné náklady na škôlku predstavujú cca 60 eur, na začiatku septembra maloletej nakúpila hygienické potreby a potreby do škôlky v hodnote cca 150 eur, rovnako sa platil sponzorský príspevok škôlke vo výške 40 eur. Mesačné náklady na hygienické potreby predstavujú cca 30 eur, lieky 30 eur, keďže maloletá býva často nachladnutá. Maloletá ešte pije detské mlieko Beba – mesačné náklady naň predstavujú 75 eur. Náklady na oblečenie tvoria približne 50 eur mesačne. Maloletá navštevuje ortopedickú ambulanciu. S uvedenými zdravotnými problémami maloletej sa spájajú zvýšené náklady na nákup obuvi, pričom jedny ortopedické topánky sa pohybujú v sume cca 30 eur. Medzi záľuby maloletej patrí jazda na koníkoch, návšteva Bounce parku, plávanie – náklady na záľuby a tvorbu podnetného voľného času pre maloletú tak mesačne môžu predstavovať približne 100 eur. Matka maloletej pravidelne mesačne uhradza 50 eur na sporiaci účet vytvorený pre maloletú. Všetky náklady maloletej uhradza výlučne matka maloletej, keďže otec maloletej sa nijakým spôsobom na výžive maloletej nepodieľa. Matka maloletej pracuje v chránenej dielni v Komunitnom multifunkčnom centre, ako kaderníčka na znížený úväzok. Jej mesačný príjem predstavuje v priemere 380 eur. Vzhľadom na to, že matka maloletej je nepočujúca, je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 262,90 eur. Poberá prídavky na dieťa v sume 60 eur a náhradné výživné 130 eur mesačne. Matka maloletej býva s maloletou v D. v rodičovskom dome, spolu so starou mamou maloletej. Náklady na domácnosť predstavujú – zaplatenie energií vo výške 140 eur mesačne a televízie s internetom vo výške 28 eur mesačne. Náklady matky maloletej na telefón s paušálom predstavujú rovnako 28 eur mesačne.

Náklady na stravu pre ňu a maloletú tvoria cca 300 eur mesačne. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 32P/9/2021 zo dňa 06.10.2021 súd zaviazal otca maloletej na platenie výživného vo výške 130 eur a rovnako povolil splácať zročné výživné vo výške 1.040 eur v mesačných splátkach po 40 eur. Styk otca s maloletou bol upravený prostredníctvom videohovorov z dôvodu, že otec maloletej v konaní nepreukázal, že by mal vytvorené vhodné podmienky pre stretávanie s maloletou, rovnako nepreukázal v akom štádiu je v súčasnosti liečenie jeho nákazlivého ochorenia, ktoré predstavuje pre maloletú ohrozenie. Od nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku otec neposlal maloletej žiadne výživné, a teda si svoju vyživovaciu povinnosť neplní. V čase rozhodovania o výške výživného vychádzal súd z potenciality príjmu z dôvodu nečinnosti otca v konaní. Podľa názoru matky aj s aplikáciou ust. § 78 Zákona o rodine, oproti poslednému rozhodnutiu nedošlo k relevantnej zmene pomerov na strane otca. V prípade, ak došlo k zmene pomerov, tak sa jedná o zmenu pomerov na strane maloletej vzhľadom k rastúcim nákladom súvisiacimi s vyšším vekom dieťaťa. Otec maloletej využil právo vidieť svoju maloletú dcéru trikrát, naposledy vo februári 2023. Počas troch uskutočnených videohovorov svoju pozornosť nevenoval maloletej. Zvyčajne vulgárne nadával a osočoval matku maloletej alebo jej susedu, ktorá bola v danom čase prítomná v dome matky maloletej. Po približne piatich minútach vždy videohovor vypoľ iniciatívne otec maloletej. Otec maloletej svoje rodičovské práva nevyužíva a svoje rodičovské povinnosti v súdom stanovenom rozsahu vôbec neplní – nevyužíva kontakt s maloletou, neprispieva na jej výživu. Celú výchovu a výživu zabezpečuje matka maloletej. Maloletá svojho otca vôbec nepozná. Súd by mal teda podľa názoru matky maloletej prihliadať aj na celkové zabezpečovanie potrieb maloletej, ktoré zabezpečuje výhradne matka. Matka maloletej zabezpečuje pre maloletú jej zázemie, emočnú stabilitu, ako aj potreby po materiálnej stránke. Pre neplnenie vyživovacej povinnosti bol otec maloletej neprávoplatne odsúdený Okresným súdom Banská Bystrica, a to rozsudkom sp. zn. 1T/22/2023 zo dňa 19.09.2023. Za trestný čin zanedbania povinnej výživy mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa posledných informácií matky, a to práve z hlavného pojednávania vo vyššie uvedenej trestnej veci, by sa mal otec maloletej v súčasnosti nachádzať vo väzbe v Žiline, a to pre inú, majetkovú trestnú činnosť. Pred tým mal otec maloletej pracovať v zahraničí, o výške jeho príjmu zo zahraničia však nemá matka maloletej vedomosť. Počas prípravného konania však niekoľkokrát svoju neprítomnosť na procesných úkonoch ospravedlňoval svojou pracovnou vyťaženosťou v zahraničí. Matka poukázala na princíp potenciality príjmov, ktorý má prednosť pred princípom fakticity. Matka vo svojom vyjadrení poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 20. februára 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018. Podľa názoru matky maloletej, vzhľadom aj na skutkovú podobnosť prípadov, je možné aplikovať judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aj na konanie vo veci starostlivosti o maloletú A., v ktorom rovnako ide o situáciu, v ktorom sa osoba povinná poskytovať výživu – otec dopustil úmyselnej trestnej činnosti, v dôsledku ktorej je v súčasnosti vo väzbe, v budúcnosti prípadne vo výkone trestu odňatia slobody. Na základe uvedeného matka maloletej považuje návrh otca za irelevantný, neodôvodnený a čisto účelový. V závere si matka maloletej dovoľuje opätovne poukázať na to, že s rastúcim vekom a súčasnou ekonomickou situáciou sa náklady na maloletú zvyšujú, nie naopak. Z tohto dôvodu, najmä z dôvodu záujmu maloletej považuje matka návrh otca za návrh, ktorý je v neprospech maloletej.

3. Opatrovník sa k návrhu vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 10.10.2023. Opatrovník uviedol, že vykonal pohovor s matkou maloletej za prítomnosti jej krstnej dcéry, nakoľko matka je nepočujúca. Uviedla, že o podanom návrhu otca vie, bol jej už zo strany súdu doručený. S návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasí z dôvodu, že výdavky na maloletú sa zvýšili. Nevidí dôvod na to, aby bolo znížené výživného len preto, že otec je nezamestnaný a vo výkone trestu, môže si za to sám, matka nevidí dôvod, prečo by kvôli tomu malo trpieť dieťa. Matka sa vyjadrila, že výživné na maloletú bolo určené v roku 2021 v sume 130 eur mesačne. Otec si vyživovaciu povinnosť vôbec neplnil, neuhradil ani raz určené výživné, neplatil ani dlh zo zročného výživného, na dieťa neposkytol absolútne žiadne financie. Vybavila si náhradné výživné, to poberá od novembra 2022. Riešilo sa to u exekútora, tento nič nevymohol. Na otca bolo podané zo stany úradu trestné oznámenie. V septembri tohto roka bol otec odsúdený za neplatenie výživného, otec sa odvolal, nie je to právoplatné. Na danom pojednávaní bolo povedané, že je nejaké tri - štyri mesiace vo väzbe za inú trestnú činnosť. Bolo na neho predtým za iné veci vyhlásené aj pátranie. Po rozhodnutí súdu o upravení styku otca s maloletou cez videohovor otec dané využil len trikrát, pričom po piatich minútach to sám vypoľ. Daný kontakt prebehol tak, že keď videl, že je u nej jej suseda, ktorá jej chodila pomáhať, tak otec len začal nadávať, že čo tam robí a potom sám vypoľ hovor. Maloletá na neho reagovala tak, že začala plakať, nakoľko ho nepoznala. S otcom maloletej nie je matka v žiadnom kontakte. Uviedla, že jej bytové pomery sa nezmenili, stále býva s maloletou a svojou mamou v rodinnom dome v D.. Spolu s maloletou má k dispozícii samostatnú izbu, táto je zariadená

primerane potrebám dieťaťa. Svojej mame na domácnosť prispieva sumu 140 eur mesačne na inkaso, internet a TV platí v sume 27 eur mesačne. Na stravu do domácnosti pre seba a maloletú minie okolo 300 eur mesačne. Paušál pre nepočujúcich hradí vo výške 27 eur mesačne. Je pobrateľka invalidného dôchodku vo výške 262 eur mesačne. Má polovičný úväzok v chránenej dielni v KOMUCE, pracuje ako kadernička, z danej činnosti má príjem v priemere okolo 380 eur mesačne. Má prídavok na dieťa v sume 60 eur mesačne, náhradné výživné v sume 130 eur mesačne. Iný príjem nemá. Maloletá chodí od septembra tohto roku do Materskej školy v Badíne, predtým chodila do jasí. Za stravu a režijný paušál sa platí 60 eur mesačne. Na začiatku roka sa zakupovali hygienické potreby, paplón, obliečky, pyžamo, papučky, čo stálo okolo 150 eur. Platil sa sponzorský príspevok vo výške 40 eur. V škôlke mali mať plavecký, lyžiarsky a angličtinu, no bolo to zrušené. Zakupovali sa školské potreby do škôlky v sume 30 eur. Mimo škôlky chodí matka s maloletou na koníky, čo mesačne môže stáť okolo 60 eur, pričom hodina stojí 15 eur, chodia tak raz alebo dvakrát do týždňa. Chodí s maloletou do Bounce parku, na výlety, plávať, čo mesačne môže byť 100 eur. Maloletá je vedená u MUDr. Kasperovej. Je vedená v Ortotechu, nakoľko má pravú nôžku trošku krivú, potrebuje špeciálnu obuv, má ortézu a používa špeciálne vložky do topánok. Jedna ortopedická obuv stojí okolo 30-40 eur. Maloletá je inak zdravá. Matka jej platí sporenie s poistením, čo je mesačne 50 eur. Oblečenie môže byť mesačne okolo 50 eur. Hygienické potreby môžu stáť okolo 30 eur mesačne. Býva často chorá, pri chorobe stoja lieky okolo 30 eur. Pije ešte Beba mlieko, to mesačne stojí okolo 75 eur. Inú vyživovaciu povinnosť matka nemá. Od úpravy výšky výživného ubehla doba takmer dva roky, maloletá je vekovo staršia, t.č. navštevuje materskú školu, matke sa teda výdavky na uspokojovanie jej potrieb skôr zvýšili než znížili. Opatrovník odporučil, aby súd návrh otca na zníženie výživného zamietol ako nedôvodný.

4. Otec bol vypočutý v ÚVTOS Žilina prostredníctvom dožiadaného súdu. Z vyjadrenia otca zo dňa 22.11.2023 vyplynulo, že momentálne si súdom stanovenú vyživovaciu povinnosť neplní. Na začiatku dvakrát platil a potom už nie, bolo to vo výške 150 eur. Žiada platiť minimálne výživné, nakoľko je 5 rokov nezamestnaný a teraz je vo väzbe. Len dvakrát poslal 150 eur, ktoré mu matka dieťaťa vrátila naspäť. Nikdy nič malej nekupoval. Mal schválený polhodinový videochat každý štvrtok, chcel by dcéru navštevovať. Otec uviedol, že je slobodný. Mal dlhy, aj exekúcie, ale má vyhlásený osobný bankrot. Nevlastní žiadne nehnuteľnosti, ani hnuťelný majetok väčšieho rozsahu, ani motorové vozidlo. Nemá žiaden účet v banke. V ÚVTOS nie je pracovne zaradený, lebo je vo väzbe. K svojim mesačným výdavkom sa otec vyjadriť nechcel. Je zdravý, v súvislosti so zdravotným stavom nemá žiadne zvýšené výdavky. Ďalej sa otec vyjadril, že je 5 rokov dobrovoľne nezamestnaný, vzdelanie má stradoškolské, v odbore mechanik – opravár. Celý život nič nerobil. Inú vyživovaciu povinnosť okrem k maloletej nemá. Žiadal znížiť výživné retrospektívne, keďže 5 rokov nepracuje a nemá žiaden príjem.

5. Z opatrovaneckého spisu maloletej súd zistil, že naposledy bolo o výživnom na maloletú rozhodnuté v rámci konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu, a to rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/9/2021 zo dňa 06.10.2021, kedy bola otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 130 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 05.02.2021. O zročnom výživnom súd rozhodol tak, že zročné výživné od 05.02.2021 do 06.10.2021 na maloletú vo výške 1040 eur súd otcovi povolil splácať v 40 eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky, a to počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia.

6. Na pojednávaní dňa 12.01.2024 sa nezúčastnil otec, ktorý pri výsluchu uviedol, aby súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Právny zástupca matky na pojednávaní ospravedlnil neprítomnosť matky z dôvodu, že sa stará o choré dieťa. Súd pojednával v neprítomnosti otca a matky maloletej.

7. Právny zástupca matky na pojednávaní dňa 12.01.2024 uviedol, že s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasí a prípadné vyhovie návrhu otca by bolo v hrubom rozpore so záujmami maloletej. Ďalej uviedol, že sa pridržiava všetkých písomných vyjadrení, ktoré do konania boli z ich strany produkované ako aj vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica. Nad rámec toho uviedol, že vyživovacia povinnosť bola otcovi uložená rozsudkom tunajšieho súdu 32P/9/2021, ktorú si ale on žiadnym spôsobom neplní s tým, že v čase rozhodovania o výške výživného vychádzal súd z potenciality príjmu z dôvodu nečinnosti otca v konaní, v ktorom nebolo preukázané, či na jeho strane existujú nejaké objektívne dôvody, pre ktoré by sa nemohol zamestnať a dosahovať určitý príjem. Nakoľko otec si svoju vyživovaciu povinnosť neplní, matka bola nútená požiadať o náhradné výživné, rovnako tak podať návrh na vykonanie exekúcie voči otcovi, aby bolo zabezpečené plnenie vyživovacej

povinnosti. Okresný súd Banská Bystrica exekúciou poveril súdneho exekútora Mgr. Slavomíra Noska, ktorý danú exekúciu vedie do dnešného dňa, pričom v tejto exekúcii neboli vymožené žiadne plnenia. Nakoľko otec si dlhodobo neplní svoju vyživovaciu povinnosť, bola matka nútená podať aj trestné oznámenie, kedy Okresný súd Banská Bystrica toho času neprávoplatným rozsudkom 1T/22/223 odsúdil otca za trestný čin zanedbania povinnej výživy, bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa vedomostí matky toho času toto konanie ešte nie je právoplatne skončené, nakoľko otec podal odvolanie a krajský súd o tomto ešte nerozhodol. Na základe uvedeného matka maloletej považuje návrh otca za irelevantný, neodôvodnený a čisto účelový. Záverom poukázal na skutočnosť, že s rastúcim vekom a súčasnou ekonomickou situáciou sa náklady na maloletú zvyšujú a keďže otec nijakým spôsobom o maloletú ani len neprejavuje záujem, nemá s ňou vytvorený žiaden vzťah, maloletá v podstate svojho otca nepozná, má za to, že aspoň plnenie vyživovacej povinnosti je minimálny rozsah rodičovských práv a povinností, ktoré by si otec mal plniť. Z tohto dôvodu opätovne navrhol, aby súd návrh otca na zníženie výživného zamietol a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

8. Opatrovník na pojednávaní odporučil súdu, aby návrh otca ako nedôvodný zamietol. Úrad v starostlivosti matky o maloletú nezistil nedostatky. Od úpravy výšky výživného uplynula doba dva roky, na strane maloletej došlo k zmene pomerov, je vekovo staršia, toho času už navštevuje materskú školu, je teda nepochybné, že matke sa skôr zvýšili ako znížili výdavky na dieťa.

9. Lustráciou v katastri nehnuteľností bolo zistené, že otec ani matka maloletej nie sú vlastníčkmi nehnuteľností na území Slovenskej republiky.

10. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica súdu potvrdením zo dňa 06.10.2023 oznámil, že otec nie je poberateľom žiadnej štátnej sociálnej dávky ani dávky pomoci v hmotnej núdzi, naposledy mu bol vyplatený resocializačný príspevok v roku 2015. Okrem resocializačných príspevkov mu neboli zo strany úradu vyplácané žiadne iné dávky, príspevky. Otec nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Posledná evidencia otca ako uchádzača o zamestnanie bola v roku 2017.

11. Z vyjadrenia zamestnávateľa otca WxW, s.r.o., IČO: 51 195 771, so sídlom Kellera 1, Bardejov vyplynulo, že pracoval vo firme od 04.10.2022 do 07.10.2022, hrubá mzda predstavovala 123,81 eur a čistá mzda 107,24 eur. Pracovný pomer bol ukončený dohodou a odstupné mu nebolo vyplatené.

12. Z oznámenia ORPZ ODI v Banskej Bystrici vyplýva, že ani jeden z rodičov nie je vlastníkom ani držiteľom motorového vozidla.

13. Z oznámenia ÚVV a ÚVTOS Žilina vyplynulo, že otec bol do ústavu dodaný dňa 25.07.2023 na základe príkazu na vzatie do výkonu väzby, vydaným Okresným súdom Žilina sp. zn. 35Tp/51/2023. Počas výkonu väzby nebol zaradený do práce, a teda nemal žiadny príjem.

14. Z vyjadrenia zamestnávateľa otca Z&P group, s. r. o., IČO: 53815092, so sídlom Osadná, Bratislava vyplynulo, že bol v spoločnosti zamestnaný na dohodu o pracovnej činnosti od 27.08.2022 do 13.10.2022, odmeňovaný bol hodinovo, t.j. 4eur/hodina podľa odpracovaných hodín. Zamestnávateľ sa so zamestnancom dohodol na ukončení dohody.

15. Z oznámenia zamestnávateľa matky Mesto Banská Bystrica vyplynulo, že matka pracuje ako kadernička v KOMUCE Robotnícka, Robotnícka 12, Banská Bystrica. Plní si pracovné povinnosti svedomito a včas. Priemerná čistá mzda matky za obdobie od 05/2023 do 09/2023 predstavovala sumu 316,26 eur.

16. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý

z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihladne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Základným hmotnoprávnym predpokladom zmeny predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výške výživného je preukázanie takej zmeny pomerov v časovom období od posledného predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výživnom, ktorá zmenu odôvodňuje. Existenciu tohto predpokladu súd zisťuje a posudzuje komplexne, najmä prostredníctvom porovnania pomerov účastníkov, z ktorých súd vychádzal v predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom, s pomermi zistenými v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu v prejednávanej veci a k tomuto okamihu, na základe objektívnych a subjektívnych okolností na strane všetkých účastníkov. To znamená, tak na strane maloletého dieťaťa, ako aj na strane oboch rodičov ako povinných s prihliadnutím na všeobecný vývoj životných nákladov. Pritom, hoci zákon o rodine v § 78 ods. 1 zmenu pomerov ako hmotnoprávny predpoklad zákonom pripustenej zmeny právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom nedefinuje, nepochybne z hľadiska právnej istoty založenej právoplatným rozhodnutím súdu nemôže ísť o akúkoľvek zmenu okolností majúcich vplyv na posúdenie osobných, majetkových pomerov účastníkov, ale musí ísť o zmenu, ktorá je závažnejšieho, trvalejšieho rázu a ktorú možno podľa názoru súdu charakterizovať ako kvalifikovanú alebo podstatnú zmenu pomerov.

20. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skúmal, či v danom prípade nastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného na maloleté dieťa. Vykonaným dokazovaním v danej veci má súd preukázané, že naposledy bolo o výživnom na maloletú rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/9/2021-154 zo dňa 06.10.2021, kedy bola otcovi určená povinnosť prispievať na výživu maloletej A. výživným v sume 130 eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 05.02.2021. O výživnom na maloletú rozhodoval súd z dôvodu, že otec maloletej podal na príslušný súd návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. V čase posledného rozhodnutia súdu o vyživovacej povinnosti otca mala maloletá 16 mesiacov, navštevovala jasle, kde sa platil mesačný poplatok 180 eur vrátane stravy. Maloletá nemala žiadny záujmový platený krúžok. Bola vedená v ortopedickej ambulancii, nosila ortopedickú obuv, na noc jej matka zakladala ortézy. Matka uvádzala mesačné náklady na maloletú na plienky 50 eur a na oblečenie a obutie 50 eur, súd tieto považoval za neprimerané vzhľadom k veku a potrebám maloletej, a tieto ustálil maximálne na plienky do sumy 30 eur mesačne a oblečenie, obutie maximálne do sumy 25 eur mesačne pre maloletú. Súd nemal za preukázané, že by sa otec podieľal pravidelne na výžive maloletej, či už poskytovaním financií alebo inou formou. Pri určovaní výšky výživného otcovi súd vychádzal z potenciality príjmu, teda pre rozhodovanie súdu o výživnom nebolo podstatné, aký príjem otec dosahuje, ale aký príjem by mohol dosahovať. Otec v uvedenom konaní poukazoval na to, že pracuje v zahraničí, v Nemecku ako lešenár. Matka v čase posledného rozhodnutia bývala v rodinnom dome, ktorý bol vo vlastníctve jej matky, na bývanie neprispievala, platila však inkaso v byte v Radvani, ktorý bol tiež vo vlastníctve jej matky, tento prenajímala, uhrádzala tam zálohové platby 132 eur mesačne, TV a internet 31,70 eur mesačne. Platila si aj mobil pre nepočujúcich do 20 eur mesačne. Na stravu minula zhruba 200 eur mesačne. Matka poberala rodičovský príspevok vo výške 378,10 eur mesačne, prídavok na dieťa vo výške 25,50 eur mesačne, peňažný príspevok na osobnú asistenciu vo výške 229,90 eur mesačne. Matka poberala aj invalidný dôchodok vo výške 209,80 eur mesačne.

21. Súd má preukázané, že od poslednej úpravy výživného uplynula doba viac ako dva roky, pričom maloletá je vekovo staršia, má tri roky, navštevuje predškolské zariadenie, náklady na maloletú sa zvýšili aj v dôsledku inflácie a všeobecne zvyšujúcich sa cien. Maloletá navštevuje materskú školu v Badíne, pravidelné mesačné náklady na škôlku predstavujú sumu 60 eur, na začiatku septembra matka maloletej nakúpila hygienické potreby a potreby do škôlky v sume 150 eur, uhradený bol aj sponzorský príspevok vo výške 40 eur. Mesačné náklady na hygienické potreby predstavujú 30 eur, výdavky na lieky 30 eur. Matka maloletej zakupuje detské mlieko Beba v sume 75 eur mesačne, oblečenie priemerne vo

výške 50 eur mesačne. Maloletá navštevuje ortopedickú ambulanciu, matka má taktiež zvýšené náklady v súvislosti s obuvou pre maloletú, keďže jej zakupuje ortopedickú obuv. Matka uhrádza aj voľnočasové aktivity pre maloletú ako napr. jazdu na koníkoch, Bounce park, plávanie, čo predstavuje mesačné náklady približne vo výške 100 eur. Matka maloletej je zamestnancom Mesta Banská Bystrica, pracuje v Komunitnom multifunkčnom centre ako kadernička, pričom jej priemerná čistá mzda za obdobie od 05/2023 do 09/2023 predstavovala sumu 316,26 eur. Matka je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 262,90 eur, poberá prídavky na maloleté dieťa vo výške 60 eur a náhradné výživné vo výške 130 eur. Matka býva s maloletou v rodičovskom dome v Badíne, kde náklady na domácnosť predstavujú náklady na energie vo výške 140 eur mesačne, TV a internet vo výške 28 eur mesačne. Náklady matky na telefón predstavujú sumu 28 eur mesačne. Náklady na stravu pre matku a maloletú predstavujú sumu 300 eur mesačne. Súd má za preukázané, že otec maloletej je od 22.07.2023 vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS Hlboká cesta 21, Žilina na základe rozhodnutia Okresného súdu Žilina sp. zn. 35Tp/51/2023, otec sa k jeho výdavkom nechcel vyjadriť. Maloletej na výživu v zmysle posledného rozhodnutia neprispieva.

22. Skutočnosť, že sa otec maloletého dieťaťa ako povinný platiť výživné dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov, nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Nemôže ísť ani o dôvod, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potenciality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. V prípade povinného, ktorého osobná sloboda je obmedzená, však súd musí pri stanovení výšky výživného vychádzať aj z reálnych možností povinného počas obdobia obmedzenia jeho osobnej slobody, pretože v tomto čase sa povinný objektívne nemôže uplatniť slobodne na trhu práce. (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. februára 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018)

23. Súd teda mal za preukázané, že zmena pomerov nastala na strane maloletej, keďže výdavky na maloletú sa od posledného rozhodnutia vyživovacej povinnosti otca voči maloletej zvýšili. Zmena pomerov nastala aj na strane matky maloletej, ktorá už nepoberá rodičovský príspevok, pracuje ako kadernička. Taktiež sa zvýšil aj prídavky, ktoré matka poberá na maloletú zo sumy 25,50 eur na 60 eur. Čo sa týka zmeny pomerov na strane otca, otec bol vzatý do väzby, avšak súd je toho názoru, že uvedená skutočnosť nezakladá takú podstatnú zmenu pomerov na jeho strane, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Otec maloletej si ani predtým, ako bol vzatý do väzby, neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, čo mal súd za preukázané z vyjadrenia matky a taktiež aj z vyjadrenia otca. Matka v súčasnosti poberá náhradné výživné. Otec predtým ako bol vzatý do väzby mohol pracovať a riadne si plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej, no podľa jeho vlastného vyjadrenia bol 5 rokov dobrovoľne nezamestnaný, pričom nevôľa a dlhodobá pasivita otca nie je dôvodom na zníženie výživného. Súd aktuálne výdavky matky na maloletú, ktoré matka uviedla v konaní považoval za realistické a úplne bežné na maloleté deti vo veku maloletej. Taktiež je potrebné konštatovať, že matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú bez pomoci otca. Otec sa na starostlivosti o maloletú nepodieľal ani predtým, ako bol vzatý do väzby. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Na maloleté dieťa teda rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, vynakladá prostriedky v oveľa vyššej miere, než rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará. Súd vzhľadom na vykonané dokazovanie výživné na maloletú určené posledným rozhodnutím súdu vo výške 130 eur považuje za adekvátne, a to aj napriek tomu, že náklady na maloletú sa plynutím času nepochybne zvýšili, no existuje objektívna skutočnosť brániaca v určení vyššej vyživovacej povinnosti, keďže otec sa aktuálne nachádza vo väzbe.

24. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti a s prihliadnutím na odporúčanie opatrovníka maloletej rozhodol súd tak, že návrh otca na zníženie výživného voči jeho maloletej dcére A. ako nedôvodný zamietol.

25. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v predmetnej veci nezistil. Účastníci konania si znášajú trovy, ktoré im v konaní vznikli sami (trovy právneho zastúpenia, súdne poplatky).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Banská Bystrica, 12.01.2024

JUDr. Zuzana Krajčovicová
s u d c a

Za správnosť vyhotovenia:
JUDr. Zuzana Barlová

image1.png